

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАКОНОДАВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Законодавча діяльність Верховної Ради України є ключовим елементом функціонування правової системи та розвитку держави. Оскільки Верховна Рада виступає вищим органом законодавчої влади, питання правового регулювання її діяльності мають велике значення для забезпечення належного законодавчого процесу, правопорядку та верховенства права. Тому виникає необхідність проаналізувати актуальні проблеми правового регулювання законодавчої діяльності Верховної Ради та визначити основні виклики.

Правове регулювання законодавчого процесу в Україні здійснюється на основі Конституції України та ряду законів, зокрема Закону України «Про Регламент Верховної Ради України». Конституція визначає основні принципи законодавчої діяльності, а Регламент конкретизує порядок розгляду та прийняття законопроектів. Однак, попри наявність цього регулювання, постає ряд проблем, пов'язаних із ефективністю законодавчої роботи [1].

Однією з актуальних проблем є недостатня чіткість положень Регламенту Верховної Ради, що регулюють порядок внесення, розгляду та прийняття законопроектів. Часто трапляються ситуації, коли положення Регламенту можуть бути інтерпретовані по-різному, що призводить до затягування законодавчого процесу або прийняття законів з процедурними порушеннями [2]. Крім того, існує проблема невідповідності між нормами Регламенту та реальними потребами законодавчої роботи в умовах політичної нестабільності.

Важливою проблемою правового регулювання законодавчої діяльності є надмірний вплив виконавчої влади на законодавчий процес. Незважаючи на конституційне закріплення принципу розподілу влади, значна частина законодавчих ініціатив надходить саме від Кабінету Міністрів. Це викликає занепокоєння стосовно обмеженої можливості парламенту самостійно формувати законодавчий порядок денний. У цьому контексті особливо важливим є забезпечення балансу між різними гілками влади [3].

Однією з ключових проблем є порушення конституційних процедур при розгляді та прийнятті законопроектів. Часто трапляються випадки, коли законопроекти розглядаються та приймаються без належної експертної оцінки або суспільного обговорення, що призводить до ухвалення недосконалих законів. Недотримання процедурних вимог може також викликати оскарження ухвалених законів у Конституційному Суді [4].

Політична нестабільність є ще одним фактором, що негативно впливає на законодавчу діяльність Верховної Ради. Часті зміни урядів, політичні кризи та конфлікти між різними політичними силами можуть призвести до блокування роботи парламенту. Це, у свою чергу, перешкоджає прийняттю важливих для країни законів та реформ [5].

З огляду на актуальні проблеми правового регулювання законодавчої діяльності Верховної Ради, необхідність реформування цього процесу є очевидною. Основними напрямками реформування мають стати підвищення прозорості законодавчого процесу, удосконалення Регламенту Верховної Ради, посилення інституційної спроможності парламентських комітетів та зменшення впливу виконавчої влади на законодавчу діяльність.

Важливим кроком у цьому напрямі може стати запровадження нових технологій для оптимізації роботи парламенту, таких як електронне голосування та онлайн-обговорення законопроектів.

Правове регулювання законодавчої діяльності Верховної Ради України стикається з рядом викликів, які вимагають вирішення для забезпечення ефективності парламентської роботи. Необхідність реформування Регламенту Верховної Ради, зменшення впливу виконавчої влади, дотримання конституційних процедур та вирішення питань політичної стабільності є ключовими завданнями на шляху до підвищення якості законодавчого процесу в Україні. Впровадження сучасних технологій і підвищення прозорості роботи парламенту можуть сприяти подоланню цих проблем.

Список використаних джерел

1. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Закон України Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10 лют. 2010 р. № 1861-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 14. Ст. 141.
3. Федорчук В. Вплив виконавчої влади на законодавчу діяльність Верховної Ради України. *Український юридичний журнал*. 2019. № 10. С. 22–30.
4. Шульга О. Конституційні процедури в законодавчому процесі: проблеми та перспективи. *Журнал конституційного права*. 2021. № 3. С. 45–50.
5. Петренко М. Вплив політичної нестабільності на законодавчу діяльність в Україні. *Вісник Верховної Ради*. 2022. № 5. С. 10–15.